

[Arbejds- og socialministeren.]

Hvorvidt nødvendigheden og hensigtsmæssigheden af en så udvidet skolebespisning som den, vi har, overhovedet er tilstede. Man hører ofte bemærkninger om, at det offentlige på dette område er gået over gevind.

Der er forskellige synspunkter, som gør sig gældende, når kommunerne i disse dage tilrettelægger budgettet for den kommende tid, idet vel alle med lygte leder efter områder, hvor besparelser kan finde sted — det samme, som staten gør. Ikke mindst Københavns kommune har vi alle fulgt i bestræbelserne for at finde tilstrækkeligt mange områder, hvor der kan spares. Det er een side af sagen, den økonomiske side. Men mange anlægger vel det synspunkt — og det deler jeg —, at man først og fremmest bør lægge det hen til hjemmene selv at sørge for børnenes bespisning, en betragtning, som, tror jeg, når meget vidt ud. Derfor vil jeg gerne have lov til, inden jeg kommer ind på enkeltheder i lovforslaget, at slå fast, at jeg tror, man her har gennemført et stykke socialpolitik, som viser sig at være gået for vidt, og som ikke er i overensstemmelse med den indstilling, langt den største del af befolkningen har — og her uden hensyn til politiske skillelinier.

Det lovforslag, jeg her har den ære at fremsætte for det høje ting, har som hovedbestemmelse, at der kun kan etableres skolebespisning i de fem vintermåneder, november, december, januar, februar og marts, en bestemmelse, som er velkendt fra tidligere love på dette område. På samme måde indskrænker man adgangen til deltagelse i skolebespisningen. Hvor der før har været åbnet mulighed for alle elever for at deltage i denne, foreslås adgangen nu begrænset til at gælde de fem underste klasser. Med denne begrænsning vil, såvidt man kan se, $\frac{3}{4}$ af de børn, der nu nyder godt af skolebespisningen, også fremefter kunne komme i betragtning. Men det er klart, at med en institution som skolebespisningen vil det være rimeligt at komme de børn til hjælp, som særlig har denne hjælp behov; derfor foreslås det, at skolelægens skøn skal være afgørende for, hvor mange børn fra klasserne udover de fem underste der skal henvises til skolebespisning. Det er her helbredstilstanden, der er afgørende, og jeg mener, dette er et standpunkt, som er helt rimeligt og rigtigt; men jeg føjer til, at efter de oplysninger, der foreligger for mig, vil det — hvad alle jo kan være overordentlig tilfreds med — ikke blive mange børn fra de øvrige klasser, der henvises til skolebespisning, idet

sundhedstilstanden blandt danske skolebørn jo stort set er god. Lovforslaget giver iøvrigt kommunerne mulighed for begrænsning, hvis de selv ønsker det; de kan nedsætte tidsrummet for skolebespisningen, og de kan nedsætte klasseantallet. Her stiller man kommunerne frit.

Der sker ifølge lovforslaget en udvidelse i forhold til den bestående ordning. Medens efter gældende lov kommuner, der indførte skolebespisning, for at kunne nyde godt af bestemmelsen om refusion fra staten skulle yde børnene et måltid mad, åbnes der nu mulighed for, at de i stedet for kan give børnene $\frac{1}{4}$ l mælk plus et vitamintilskud. Det er en bestemmelse, som jeg tror man ude i kommunerne vil være meget tilfreds med.

Maksimum for refusionen til kommunerne fra staten vil blive $\frac{1}{3}$ af udgifterne. Jeg understreger her, at det antagelig vil komme til at dreje sig om en udgift på ialt 6 mill. kr. Beløbet vil altså for statens vedkommende blive ca. 2 mill. kr., og disse 2 mill. kr. skal stadig hentes i udligningsfonden. Der lægges loft over ydelsen til kommunerne; serveres der et måltid mad, er 65 øre maksimum; hvad der kommer herudover, må kommunerne selv afholde. Og ydes der mælk, er 20 øre maksimum.

Den besparelse, der vil opnås ved lovforslagets gennemførelse, andrager ca. 5 mill. kr. i forhold til udgifterne i 1949, men som jeg tidligere har anført, vil besparelsen, hvis man ser på de udgifter, vi i indeværende år kommer op på, andrage betydeligt mere.

Der er en ting, jeg meget stærkt vil understrege, nemlig at den trangsrænse, vi ofte har haft en politisk drøftelse af i det høje ting, ønsker jeg ikke at indføre igen. Forslaget hviler på de samme bestemmelser som hidtil, at man ikke skal stille med nogen opgivelse af forældrenes indkomst for at komme i betragtning ved skolebespisningen.

Inden et forslag af denne karakter forlader ministeriet, har vi selvfølgelig forsøgt at undersøge, hvorledes lægeautoriteterne vil stille sig overfor det, og jeg kan sige: der er ikke gjort indsigelse fra lægeautoriteterne imod det. Det er min opfattelse, at man i det forslag, jeg herved har den ære at fremsætte, har taget skyldigt hensyn både til kommunernes økonomi og til den berettigede interesse, som selvfølgelig må varetages, når man har med børn at gøre, og jeg vil da gerne med disse ord anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.